

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa județeană

19 martie 2022

Clasa a X-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. Aș vrea ca, în desfășurarea normală a lucrurilor, un fapt neobișnuit să se întâmple. Aș vrea ca, deasupra reclamei luminoase, să apară o zână și să tragă o palmă Științei și Plictiselii. Sunt sătul de tot ce se produce pentru că așa trebuie.(...) Îmi place să-mi închipui că soldații de plumb și păpușile ce stau în vitrinele magazinelor cu jucării pentru copii în ajunul Crăciunului, când nu-i vede nimeni, se mișcă și vorbesc între ei. Vreau să cred că uneori monotonia lucrurilor e întreruptă și deodată ceva miraculos se întâmplă. Stau de vorbă păpușile, în chip de perne, trântite pe canapea, se plimbă animalele de ceramică în vitrină, iar pe biroul meu, câțiva pitici cocoșați pe o călimară și pe cărți țin cine știe ce ședință ascunsă. Într-o seară de iarnă când întâlnești săraci zgribuliți și multă lume e tristă, e o compensație: colo pe un raft al magazinului stau pitici cu barbă albă, alții merg cu un tren electric până la băcănia de alături unde pe o roată de cașcaval păpușile beau în vasele lor mici un ceai.(...)

Mi-e dor de povești. Când sunt singur în odaia mea citesc povești. Povești adevărate, basme pe care mi le dă Aneta. A fost mărginită, împărțită și dată cu vopsea realității toată lumea, dar undeva poate că există bucuria, delicioasă. Ei îmi vorbesc de adevăr și iarăși de realitatea vieții de toate zilele, dar eu vreau basme, cu pitici, cu culori, cu păpuși, cu ciuperci, cu minuni, cu figurine de porțelan, care vorbesc și dansează, cu baluri mascate, cu mistere...

Eu mă gândesc la țara minunată în care florile devin noaptea zâne, lucrurile se petrec altminteri, se petrec fără rost, ieșite în irezistibilul farmecului numai. Iar timpul trece altfel, neregulat, cum vrea, uneori repede de tot, tu stai locului și timpul trece. Acum trece pe ecran jurnalul. Se întâmplă repede, în locuri diferite, atâtea lucruri. Aș vrea să văd fantome, un pod miraculos, scene în care toată lumea aleargă, e păcălit cel ce știe ce vrea și crede, la sfârșit e o bucurie desăvârșită, să râd tare, cu plăcerea omului bun care știe că în lumea cealaltă vom sta cu toții laolaltă, lăcrămând puțin de fericire, puțin melancolici, puțini prostuți, mândri, senini. (...)

Aș vrea să am iar sentimentul pe care l-am avut când am fost pentru prima oară la un bal mascat și un domino negru m-a luat la o parte să-mi vorbească și mi-a spus că e Riki Rosen. Îmi vine mereu în minte un pom de Crăciun încărcat, jucării, lumânări și aș vrea ca ușile odăii să nu se deschidă, să mai rămână puțin așa.

La întoarcere, ne urcăm iarăși într-un tramvai, deschis. Privesc spre stradă și cum tramvaiul merge repede îmi pot ușor închipui că sunt în tren, că mă uit pe fereastră. Aneta îmi dă povești, dar acum redevin om rațional. Fac filosofie cu Gruia.

(Nicolae Steinhardt, *Călătoria unui fiu risipitor*)

B. *Abia când Egor a tăcut și-au urmat câteva secunde de liniște tulburătoare, mi-am dat seama că-l ascultasem cu gura-cască și nu observasem că în cameră era atât de întuneric încât vedeam numai suprafețele lucioase: buza alburie a unui pahar pe masă, ochii purpurii ai alungitului, colțurile rotunjite ale sobei. (...)*

La plecare, i-am condus pe sub cerul înstelat, până la poartă, de unde doamna Bach a luat-o puțin înainte, iar Egor s-a aplecat adânc asupra mea și mi-a murmurat invitația de a-l vizita a doua zi după-amiază la foișor: „Tu știi să ascuți, îmi spuse. Dar depinde dacă știi să visezi.” Și-mi așeză în palmă un mic obiect rece și bine șlefuit. „Pune-o sub pernă și spune-mi mâine ce-ai visat azi-noapte.” Se îndreptă apoi spre capătul străzii, unde cerul se albăstrea și cometa, păianjen extatic, își răsفira cozile printre stele. Am intrat în casă și am privit obiectul dat de Egor. Era o scoică în formă de evantai japonez, cu sideful trandafiriiu, în mai multe ape suprapuse. Fața exterioară era striată și mai închisă la culoare, iar interiorul, neted și alunecos, era alb ca o burtă de pește. Acolo, în interiorul concav, cineva zgâriase cu un vârf ascuțit un desen: un cerc deschis, având în interior sute de cărării încrucișate, ca niște intestine. Până la culcare mi-am mai pierdut timpul pe lângă tanti Aura, care strângea scamele răspândite prin toată casa. Marcel se întorsese de la joacă murdar ca un purcel și n-o încasase numai pentru că eram eu de față. După masă am luat câte o mentină, disc de ciocolată cu miezul alb, pufos și cu gust de izmă, iar apoi mătușa mi-a făcut patul. Am pus scoica sub pernă și-am adormit. (...)

Am visat în acea noapte o pădure. O pădure verde-aurie, în care aerul de după ploaie scânteia ca soarele. O pădure de dimineață, încărcată de rouă, plină de musculițe aurii, fremătând din miliarde de frunze transparente. Umblam prin acea pădure mirosind a lemn roșcat, a tanin, a putregai, printre trunchiurile tinere și lungi, suple, arcuite spre soare într-o unică mișcare, tije de smarald și aur, totuși atât de vii! (...) Pădurea mi se părea mie, o fetiță rătăcită pe cărări, singura realitate posibilă.. Nu-mi aminteam de nimic altceva. Și nici nu simțeam că rătăcesc. Încântată de culorile fluturilor, de gustul zmeurei cu care mă mânjisesem toată la gură, mergeam voioasă, sărind într-un picior, lăsându-mă pe burtă ca să sorb apa ușoară a vreunui izvor cristalin. Acea era lumea mea, din care n-aș fi vrut să ies niciodată. (...) Nu căutam ieșirea, cărările nu erau drumuri spre ceva, spre altceva, ci bucuria pură de a umbla prin Minune.

(Mircea Cărtărescu, **Rem**)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele următoare :

1. Ilustrează, printr-un exemplu, o funcție a comunicării identificată în primul text. 6 p.
2. Motivează folosirea persoanei I în cele două texte. 6 p.
3. Explică rolul stilistic al utilizării modului condițional-optativ în primul text. 6 p.
4. Exprimă-ți opinia în legătură cu semnificația motivului pădurii din al doilea text citat. 6 p.
5. Prezintă o idee sau o temă comună celor două texte. 6 p.

Notă: *Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte. Pentru conținut, vei primi 25 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare, logica înlănțuirii ideilor, ortografia, punctuația, respectarea precizării privind numărul de cuvinte).*

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

SUBIECTUL al II-lea (35 de puncte)

Scrie un text narativ, la persoana I, de 150 – 300 de cuvinte, care să conțină această afirmație din primul fragment : *Vreau să cred că uneori monotonia lucrurilor e întreruptă și deodată ceva miraculos se întâmplă.*

Notă : Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să se încadreze în limita minimă de cuvinte.

SUBIECTUL al III-lea (35 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre **puterea literaturii de a crea lumi posibile**, valorificând cele două fragmente citate și experiența ta culturală.

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere: formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a cel puțin două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente.

Notă : Pentru **conținut** vei primi 30 de puncte. Pentru **redactare** vei primi 5 puncte (organizarea ideilor în scris – 1 punct; abilități de analiză și argumentare – 1 punct; utilizarea limbii literare – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct.)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să se încadreze în limita minimă de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.